

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 5372/24
31.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Јелене Стевановић, председника већа, Радмиле Радић и Иване Марковић Радојевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Миле Ромчевић, адвокат из Београда, ул. Гружанска број 10, против туженог “Generali osiguranje” а.д.о. Београд, ул. Владимира Поповића број 8, чији је пуномоћник Нађа Самац, адвокат из Београда, Булевар Михајла Пупина број 109/6, ради накнаде штете, вредност предмета спора 702.439,94 динара, одлучујући о жалбама парничних странака изјављеним против пресуде Трећег основног суда у Београду П 53149/21 од 18.06.2024. године, у седници већа одржаној дана 31.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Трећег основног суда у Београду П 53149/21 од 18.06.2024. године у ставу другом и петом изреке пресуде.

ПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Трећег основног суда у Београду П 53149/21 од 18.06.2024. године у ставу трећем изреке, тако што се **УСВАЈА** тужбени захтев тужиоца па се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени да тужиоцу исплати законску затезну камату:

- на износ од 2.168,29 динара почев од 20.06.2014. године до 17.06.2024. године,
- на износ од 12.026,89 динара почев од 20.07.2014. године до 17.06.2024. године,
- на износ од 5.331,16 динара почев од 20.08.2014. године до 17.06.2024. године,
- на износ од 11.857,74 динара почев од 20.09.2014. године до 17.06.2024. године,
- на износ од 9.469,72 динара почев од 20.10.2014. године до 17.06.2024. године,
- на износ од 12.816,93 динара почев од 20.11.2014. године до 17.06.2024. године,
- на износ од 11.319,22 динара почев од 20.12.2014. године до 17.06.2024. године,
- на износ од 13.076,54 динара почев од 20.01.2015. године до 17.06.2024. године,
- на износ од 2.735,64 динара почев од 20.02.2015. године до 17.06.2024. године,
- на износ од 9.486,42 динара почев од 20.03.2015. године до 17.06.2024. године,
- на износ од 11.814,00 динара почев од 20.04.2015. године до 17.06.2024. године,
- на износ од 10.870,93 динара почев од 20.05.2015. године до 17.06.2024. године,
- на износ од 11.241,66 динара почев од 20.06.2015. године до 17.06.2024. године,
- на износ од 12.478,36 динара почев од 20.07.2015. године до 17.06.2024. године,

- на износ од 7.198,56 динара почев од 20.08.2019. године до 17.06.2024. године,
- на износ од 10.268,31 динара почев од 20.09.2019. године до 17.06.2024. године,
- на износ од 11.024,53 динара почев од 20.10.2019. године до 17.06.2024. године,
- на износ од 5.624,33 динара почев од 20.11.2019.године до 17.06.2024. године,
- на износ од 10.497,26 динара почев од 20.12.2019. године до 17.06.2024. године,
- на износ од 4.445,61 динара почев од 20.01.2020. године до 17.06.2024. године,
- на износ од 4.249,02 динара почев од 20.02.2020. године до 17.06.2024. године,
- на износ од 3.739,39 динара почев од 20.03.2020. године до 17.06.2024. године,
- на износ од 8.746,28 динара почев од 20.04.2020. године до 17.06.2024. године,
- на износ од 9.251,00 динара почев од 20.05.2020. године до 17.06.2024. године,
- на износ од 11.004,83 динара почев од 20.06.2020. године до 17.06.2024. године,
- на износ од 11.005,46 динара почев од 20.07.2020. године до 17.06.2024. године,
- на износ од 5.226,64 динара почев од 20.08.2020. године до 17.07.2024. године
- на износ од 8.759,23 динара почев од 20.09.2020. године до 17.08.2024. године и
- на износ од 10.823,31 динара почев од 20.10.2020. године до 17.06.2024. године, све у року од 15 дана од дана пријема пресуде под претњом извршења.

ПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Трећег основног суда у Београду П 53149/21 од 18.06.2024. године у ставу четвртном изреке, тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени да изврши уплату доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање на рачун РФ ПИО, у име и у корист тужиоца, за период од 01.05.2014. године до 30.09.2020. године, на износе утврђене у ставу другом изреке ожалбене пресуде, у складу са важећим основицама за обрачун доприноса у тренутку исплате, у року од 15 дана од дана пријема пресуде под претњом извршења.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу исплати износ од 27.000,00 динара на име трошкова другостепеног поступка.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке дозвољено је објективно преиначење тужбе повећањем тужбог захтева. Ставом другим изреке обавезан је тужени да тужиоцу исплати износ од 702.439,94 динара, односно појединачно означене износе са законском затезном каматом почев од 18.06.2024. године, као дана пресуђења до исплате. Ставом трећим изреке одбијен је захтев за камату на појединачно досуђене износе почев од дана подношења захтева за њихову исплату до дана пресуђења. Ставом четвртим изреке обавезан је тужени да тужиоцу изврши уплату доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање РФ ПИО за период од 01.05.2014. до 30.09.2020. године, на износ утврђен у ставу првом изреке ожалбене пресуде, у складу са важећим основицама за обрачун доприноса у тренутку исплате. Ставом петим изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у износ од 243.224,00 динара.

Против наведене пресуде тужилац је благовремено изјавио жалбу, због погрешне примене материјалног права, побијајући је у ставу трећем и петом изреке. Трошкове другостепеног поступка је тражио и определио.

Тужени је благовремено изјавио жалбу из свих законом предвиђених разлога,

побијајући је, како произлази из жалбених навода у ставу другом, четвртом и петом изреке. Трошкове другостепеног поступка је тражио и определио.

Испитујући правилност побијане пресуде у границама законских овлашћења из члана 386 Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС", број 72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23 др. закон), Апелациони суд у Београду је оценио да су жалбе делимично основане.

У спроведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности. Неосновано тужени у жалби указује да је у првостепеном поступку учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП. Побијана пресуда нема недостатака због којих се не би могла испитати, јер супротно наводима жалби, изрека пресуде није противречна сама себи, ни датим разлозима који су такође јасни и непротивречни.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код АД "Имлек", почев од 1971. године, где је обављао послове на радном месту ..., VI степен стручне спреме у Сектору производње, у месту рада Београд, коефицијент посла 2.35 и то са V-им степеном стручне спреме, а по занимању је био Процесни организатор прераде млека. Дана 13.03.2010. године, док је путовао на посао, тужилац је доживео саобраћајну незгоду, и том приликом задобио тешке телесне повреде са трајно заосталим последицама, због чега је поднео тужбу против туженог, као осигуравача лица, чијом кривицом је дошло до незгоде, ради накнаде материјалне и нематеријалне штете. Како тужени није спорио одговорност свог осигураника за настанак незгоде (штете), пресудом Првог основног суда у Београду П 87485/10 од 25.05.2012. године, обавезан је овде тужени да овде тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати појединачно досуђене износе, као и да му исплати изгубљену зараду у виду разлике између нето обрачунате зараде и нето исплаћене зараде у периоду од марта 2010. године до јануара 2012. године. Наведена пресуда је преиначена пресудом Апелационог суда у Београду Гж 5336/12 од 30.07.2013. године у погледу висине досуђених износа на име нематеријалне штете за претрпљене физичке болове, страх и душевни бол због наружености. Дана 03.06.2014. године тужилац је са својим послодавцем АД "Имлек" закључио Анекс I уговора о раду број 98/К, ради премештаја на други одговарајући посао, због потреба процеса и организације рада код послодавца и то посао ..., IV степен стручне спреме, коефицијент посла 1.80, као и поводом измене новчаног износа основне зараде, а у том тренутку тужилац је обављао послове на радном месту ..., IV степен стручне спреме, у Сектору производње, коефицијент посла 2,35. Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1427/19 од 31.05.2019. године преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 1624/14 од 22.05.2017. године, па је поништен Анекс уговора о раду број 98/К из ралога што Анекс уговора о раду и понуда послодавца која претходи, морају садржати оправдане разлоге за измену уговорених услова рада и премештај запосленог на одговарајући посао, односно премештај запосленог мора одговарати стварним потребама и организацији рада, што овде није био случај. Након овог, послодавац је дао тужиоцу нову понуду за закључење Анекса уговора о раду од 29.09.2020. године, у којој се послодавац позива на пресуду Апелационог суда Гж1 од 31.05.2019. године, да је током трајања означеног поступка извршена процена радне способности, могућност запослења и сачињен налаз,

мишљење и оцена од стране РФ ПИО од 04.02.2015. године, па је утврђено да је запослени, односно тужилац, због саобраћајне незгоде из 2010. године задобио повреду леве руке и ноге 2010. године (осигурани случај), па је утврђено да је тужилац способан за очување послова на месту ..., с тим да не носи терет преко 10 кг, не ради у принудном положају, не стоји и не хода током читавог радног времена, те је НЗС дана 09.02.2015. године донела решење којим је утврђено да запослени има статус особе са инвалидитетом, које се запошљава под општим условима, односно да је утврђен 1. степен тешкоћа и препрека у раду. Због свега наведеног послодавац је променио члан 2 уговора о раду, тако да “Запослени обавља послове ... у Сектору производње, Служба за КМН”. Сходно томе, тужилац је дана 29.09.2020. године са послодавцем потписао правно допуштени законит Анекс уговора о раду, који се примењује од 30.06.2014. године тј. од када је тужилац био стварно распоређен и радио послове мање захтевног радног места, али који је због основа распоређивања поништен од стране суда. Ново радно место карактерише мањи коефицијент посла (вредновање), а самим тим и мањи износ основне зараде, конкретно при закључењу Анекса тужилац је обављао послове са коефицијентом 2,35, а Анексом је предвиђен коефицијент посла 1,80. На основу налаза и мишљења судског вештака актуарске и економско-финансијске струке Олгице Јевремовић од 13.11.2023. године утврђено је да је вештак израдила обрачун зараде тужиоца према коефицијенту радног места 1,8 и према коефицијенту 2,35 за период од 01.05.2014. године до 30.09.2020. године, а који је дат у табели која је саставни део списка. Обрачун је урађен поштујући исплатну листу тужиоца, његовог присуство на раду, његов минули рад, његов рад на празнике. Укупна обрачуната нето зарада износи 702.439,94 динара. Укупна обачуната законска затезна камата на сваку појединачну месечну тражбину закључно са 12.11.2023. године износи 491.710,92 динара. Изгубљени ПИО доприноси износе из бруто зараде запосленог износ од 140.009,03 динара и на терет послодавца износ од 119.448,65 динара.

Првостепени суд је правилно оценио приговор недостатка пасивне легитимације као неоснован јер је пасивна легитимација туженог утврђена у поступку који је претходио овом, где је донета правноснажна пресуда Првог основног суда у Београду П 87485/10 од 30.07.2012. године, а у којем је утврђена пасивна легитимација туженог због одговорности његовог осигураника у саобраћајној незгоди која се догодила 2010. године, када је настала штета на страни тужиоца, након чега је тужилац исплаћен од стране туженог по траженим видовима материјалне и нематеријалне штете. Првостепени суд је правилно оценио и приговор застарелости потраживања, као неоснован, имајући у виду да је Анекс I уговора о раду закључен дана 03.06.2014. године између тужиоца, као запосленог, и његовог послодавца АД “Имлек”, те да након што је пресудом Апелационог суда у Београду од 31.05.2019. године поништен, закључен је нови Анекс 20.09.2020. године, а чему је претходила процена радне способности, могућност запослења и сачињен налаз, мишљење и оцена од стране РФ ПИО од 04.02.2015. године, када је утврђено да је запослени, односно тужилац, због саобраћајне незгоде 2010. године задобио повреду леве руке и ноге 2010. године и утврђено да је тужилац способан за очување послова на месту ..., с тим да не носи терет преко 10 кг, не ради у принудном положају и не стоји, те да не хода током читавог радног времена, те је НЗС дана 09.02.2015. године донела решење којим је утврђено да запослени има статус особе са инвалидитетом, које се запошљава под општим условима, односно да је утврђен 1. степен тешкоће и препрека у раду, те стога моменат почетка рока застарелости није могао почети пре доношења новог Анекса уговора о

раду тј. пре 20.09.2020. године, јер је тек тада тужилац сазнао разлоге због којих је распоређен на радно место са мањим коефицијентом, односно ко је одговоран за штету у висини изгубљене зараде. Стога, како је застарни рок почео да тече дана 20.09.2020. године, а тужба поднета дана 19.01.2021. године, следи да није протекао застарни рок од 3 године у смислу члана 360 ЗОО, а у вези са чланом 376 ЗОО.

Одлучујући о основаности тужбеног захтева првостепени суд је пошао од одредби чл. 154, 155, 188 и 195 ЗОО, када је нашао да је тужбени захтев делимично основан. Наиме, како је од стране надлежних органа, сходно Закону о професионалној рехабилитацији запошљавања особа са инвалидитетом и Правилником о ближем начину, трошковима и критеријумима за процену радне способности и могућности запослења особа са инвалидитетом ("Сл.гласник РС", број 36/10 и 97/13), тужиоцу утврђен статус инвалида који се запошљава под општим условима, те да је способан да обавља послове код послодавца на радном месту ..., а која је наступила као последица предметне незгоде, те како је тужилац, пре незгоде, остваривао зараду на радном месту ..., то му припада право на накнаду штете у виду изгубљене зараде. Из Анекса уговора о раду од 2014. и од 2020. године, утврђено је да је тужилац доказао да је пре незгоде остваривао зараду радника ... са коефицијентом 2.35, а да је због умањења радне способности и немогућности обављања послова на ранијем радном месту распоређен на радно место ... са коефицијентом 1.80, односно да је зарада коју је примао нижа у односу на зараду коју би остваривао да није било штетног догађаја.

Чињенично стање је потпуно и правилно утврђено и оно се жалбеним наводима не доводи у сумњу. На правилно утврђено чињенично стање правилно је примењено материјално право. Разлоге првостепеног суда да је тужени у обавези да тужиоцу на име изгубљене зараде исплати износ од 702.439,94 динара, као правилан и довољан прихвата и овај суд, као другостепени, те на основу овлашћења из члана 396 став 1 ЗПП пресуду детаљно не образлаже.

Правилан је став првостепеног суда да тужиоцу припада наведени износ, али не из разлога које наводи првостепени суд, позивајући се на одредбе члана 188 и 195 ЗОО, већ на основу члана 189 став 1 и 3 ЗОО, имајући у виду да је штета коју тужилац трпи измакла корист, у виду изгубљене зараде, односно у виду губитка који се могао основано очекивати према редовном току ствари, а чије остварење је спречено радњом тужиочевог осигураника.

Неосновани су жалбени наводи туженог да је било неопходно извести доказ вештачењем од стране вештака медицине рада са задатком да вештак утврди да ли постоји разлика између послова на радном месту ... и ..., те уколико постоји, у чему се састоји иста, као и да ли је повреда коју је тужилац задобио у предметној незгоди, утицала на могућност тужиоца да обавља послове на радном месту ... и у којој мери.

Наиме, имајући у виду да је тужилац објаснио да није могао да обавља послове на којима је био распоређен, то је био разлог због кога је фактички премештен на друго радно место. Затим је касније од стране РФ ПИО утврђено да је тужилац у саобраћајној незгоди 2010. године задобио повреду леве руке и ноге, па је утврђено да је способан за очување послова на месту ..., с тим да не носи терет преко 10 кг, не ради у принудном положају и не стоји и не хода током читавог радног времена, те је и од стране НСЗ донето решење којим је утврђено да тужилац има статус особе са инвалидитетом које

се запошљава под општим условима, а да је утврђен 1. степен тешкоћа и препрека у раду. Имајући у виду наведено, правилно је првостепени суд одбио предлог за одређивање вештачења од стране вештака медицине рада, јер није од суштинског значаја да ли према систематизацији постоје разлике између послова које обавља ... и ... и у чему се те разлике састоје, имајући у виду да тужилац више није физички могао да обавља послове за које је био задужен, због чега је и премештен на друго радно место и због чега је РФ ПИО дао налаз и мишљење и оцену радне способности туженог а НСЗ донела решење о утврђивању инвалидности. С тим у вези, неосновани су и жалбени наводи туженог да је било неопходно прибављање од стране "Имлек" а.д. опис послова на радним местима на којима је тужилац обављао рад пре повређивања у саобраћајној незгоди.

Неосновани су жалбени наводи туженог да је првостепени суд неправилно ценио приговор застарелости потраживања, појашњавајући да су сходно одредбама члана 372 и 373 став 3 ЗОО застарео сва потраживања старија од 03.06.2014. године. Наиме, правилно је првостепени суд нашао да почетак рока застаревања почиње да тече даном закључења другог Анекса уговора о раду, односно да није протекао трогодишњи рок до дана подношења тужбе.

Неосновани су жалбени наводи туженог да је у току поступка истакао примедбе на вештачење вештака економске струке, које су се тичале неправилног обрачуна изгубљене зараде до којих је дошао вештак, имајући у виду да из изјашњења вештака произилази да су примедбе туженог биле паушалне, те да тужени није предложио ново или допунско вештачење, те се са успехом на ту околност не може позивати у жалби.

Првостепени суд правилно утврђује да тужиоцу на досуђени износ, односно на појединачно досуђене износе, припада и право на законску затезну камату, али погрешно налази да му право на законску затезну камату припада само од 18.06.2014. године, као дана пресуђења. Имајући у виду одредбу члана 186 ЗОО која прописује да се обавеза накнаде штете сматра доспелом од тренутка настанка штете за тужиоца је штета настала тренутком исплаћивања умањеног износа зараде, у ком смислу је основана жалба тужиоца, те је првостепена пресуда преиначена на тај начин што је тужиоцу на сваки појединачни месечни износ досуђена и камата од тренутка доспелости, како је то утврђено налазом и мишљењем вештака, почев од 20-ог у месецу за претходни месец до 17.06.2024. године.

Иако је правилна одлука првостепеног суда у погледу права тужиоца на исплату доприноса за ПИО, јер је тужиоцу са мање исплаћеном зарадом уплаћиван и мањи износ на име доприноса, имајући у виду одредбе Закона о раду ("Сл. гласник РС", бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013) који у члану 105 ставу 2 прописује да се под зарадом сматра зарада која садржи порез и доприносе који се плаћају из зараде и одредбе Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање ("Сл. гласник РС", бр. 84/2004, 61/2005, 62/2006, 5/2009, 52/2011, 101/2011, 7/2012, 8/2013, 47/2013, 108/2013) којим је у прописано да је допринос из основице износ доприноса који обрачунава, обуставља и плаћа послодавац, односно други исплатилац прихода у име и у корист осигураника (члан 6 тачка 24), да је послодавац дужан да доприносе обрачуна и уплати истовремено са исплатом зараде, разлике зараде или уговорене накнаде за привремене и повремене послове, по прописима који важе у моменту исплате тих примања (члан 51

ста 2), да утврђивање обавезе доприноса за лица која су се укључила у обавезно социјално осигурање врши надлежна организација за обавезно социјално осигурање, у складу са својим актом (члан 61) и да обвезници доприноса не могу бити ослобођени обавезе обрачунавања и плаћања доприноса (члан 62), погрешно је обавезан тужени да изврши уплату доприноса тужиоцу, уместо на рачун РФ ПИО, а у име и у корист тужиоца као осигураника, због чега је преиначена одлука из става четвртог изреке ожалбене пресуде.

Потврђена је одлука о трошковима поступка из става петог изреке пресуде, јер је донета правилном применом чланова 150, 153, 154 и 163 ЗПП.

Са наведених разлога, на основу члана 390 ЗПП и 401 тачка 2 ЗПП одлучено је као у ставу првом изреке а на основу одредбе члана 394 тачка 4 ЗПП као у ставу другом и трећем изреке.

С обзиром на успех у жалбеном поступку, тужиоцу припадају опредељени трошкови другостепеног поступка на име састава жалбе у износу од 27.000,00 динара, а туженом не припадају, па је одлучено је као у ставу четвртом и петом изреке, на основу члана 165 у вези члана 153 ЗПП.

**Председник већа-судија
Јелена Стевановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић